

Capitolul 1

JURNALUL LUI JONATHAN HARKER (stenografiat)

3 MAI, BISTRIȚA. Părăsit Münchenul la 8:35 seara, 1 mai. Sosit devreme la Viena, a doua zi dimineața. Ar fi trebuit să sosim la 6:46, dar trenul a avut o oră întârziere. Budapesta pare un oraș minunat, după câte mi-am putut da seama privind din vagon și după cele câteva străzi pe care m-am plimbat, odată coborât din tren, însă mi-a fost teamă să mă depărtez prea mult de gară: în ciuda întârzierii, trebuia să plecăm mai departe, după cum se prevăzuse. M-a încercat senzația că părăseam Occidentul spre a intra în Orient; Occidentul cel mai autentic, cu splendidele poduri peste Dunăre, care aici are cea mai nobilă lărgime și adâncime, ne purta către tradițiile dominației turcești.

Am părăsit Budapesta la timpul potrivit și am ajuns la Klausenburg după căderea serii. M-am oprit aici ca să petrec noaptea la Hotel Royal. La masă, sau mai degrabă la cină, mi s-a servit pui fript cu boia de ardei roșu, foarte bun, dar mi-a făcut o sete! (*Mem.* Să cer

rețeta pentru Mina!) L-am întrebat pe ospătar și acesta mi-a spus că felul se numește „paprika hendl“ și că e o mâncare pe care am s-o găsesc pretutindeni de-a lungul Carpaților. De mare folos mi-a fost spoiala mea de germană; într-adevăr, nici nu știu cum m-aș fi descurcat fără ea.

La Londra, dispunând de oarecare timp liber, vizitasem British Museum și făcusem cercetări referitoare la Transilvania, în cărțile și hărțile bibliotecii; eram convins că un mănunchi de cunoștințe premergătoare despre acele țărâmurii ar fi putut prinde bine în relațiile cu un nobil localnic. Am găsit că ținutul despre care e vorba se află chiar la hotarul dintre Transilvania, Moldova și Bucovina, în inima munților Carpați, una dintre cele mai sălbatice și mai puțin cunoscute părți ale Europei.

Dar nici o hartă și nici o carte nu m-au putut lumina asupra locului exact unde se înalță castelul lui Dracula, fiindcă nu există hărți ale acestei regiuni comparabile cu cele ale serviciului nostru cartografic. Totuși, am văzut că Bistrița, orașul de unde trebuia să iau diligența, după spusele contelui Dracula, era un târg destul de cunoscut. Voi nota aici câteva din impresiile mele, ca să-mi pot împrăști memoria când îmi voi povesti Minei călătoriile mele.

Populația Transilvaniei este alcătuită din patru naționalități distincte: sașii, în sud, valahii, care sunt descendenții dacilor, maghiarii, iar în răsărit și nord, secuii. Voi descinde printre aceștia din urmă, care susțin că se trag din Attila și din huni. Asta poate fi așa, căci în secolul al XI-lea ungurii i-au găsit acolo pe huni. Am citit că toate superstițiile cunoscute în lume s-au adunat în potcoava Carpaților, ca și cum aici ar fi fost centrul tuturor vârtejurilor imaginației. Dacă așa stau lucrurile, șederea mea ar putea fi interesantă. (*Mem.* Trebuie să-l întreb pe conte totul despre aceasta.)

N-am dormit bine, cu toate că patul era îndeajuns de confortabil, căci am avut tot felul de vise stranii. Un câine a urlat toată noaptea

sub fereastra mea, ceea ce a avut poate o legătură cu insomnia; ori poate de vină a fost papricașul, căci zadarnic am băut apa din carafă, mi-era mereu sete. Către dimineață am adormit și m-au trezit loviturile repetate în ușă, încât cred că mă cufundasem într-un somn adânc.

La micul dejun am avut iar papricaș și un fel de porridge din mălai, pe care ei îl numeau „mămăligă“, apoi vinete umplute cu tocătură, o mâncare excelentă, cu numele de „impletata“¹ (*Mem. De cerut, de asemenea, rețeta lor*). Am mâncat în grabă, pentru că trenul pleca puțin înainte de opt, sau mai precis ar fi trebuit să plece, căci după ce am tras o goană și am ajuns în gară la 7:30, am așteptat în vagon mai bine de o oră, fără să pornească. Mi se pare că, pe măsură ce mergi mai spre răsărit, pe atât mai nepunctuale sunt trenurile. Cum or fi fiind oare în China?

De-a lungul întregii zile mi s-a perindat prin față o țară ce părea plină de frumuseți de tot felul.

Vedeam câteodată orașele sau castele cocoțate pe culmile unor coline cu povârnișuri întocmai ca în vechile ceasloave; altădată goneam de-a lungul unor râuri și torente care, după largile parapete de piatră ce le străjuiau, păreau să amenințe cu mari inundații. Este nevoie de multă apă, care să curgă vijelios, ca să producă revărsări peste maluri.

În fiecare gară, mari grupuri de oameni, adesea îmbulziți în tot soiul de straie. Unii semănau întocmai cu țărani de la noi sau cu aceia pe care i-am văzut în Franța și în Germania, cu scurteici, pălării rotunde și pantaloni făcuți în casă; însă alții arătau foarte pitoresc. Femeile erau frumușele, când nu te uitai prea de aproape la ele, dar le dezavantaja talia. Aveau toate mâneci albe mari, de toate felurile, și mai toate purtau cingători late, cu bete, care fluturau ca veșmintele balerinelor, însă, desigur, cu fuste dedesubt.

¹ Împănate, probabil.

Slovacii erau cei mai ciudați și mai sălbatici dintre toți, cu pălăriile lor mari de cowboy, cu pantaloni bufanți, de un alb murdar, cu cămășile de in alb și cu cingătorile enorme și grele de piele, late de o palmă și țintuite cu alamă. Purtau cizme înalte, cu pantalonii băgați în ele, aveau plete negre și mustăți groase. Erau foarte pitorești, dar nu îți inspirau încredere. Pe scenă, i-ai fi luat numaidecât drept o ceată de tâlhari orientali de demult. Sunt totuși, după câte mi s-a spus, neprimejdioși și mai degrabă sfioși.

Se întunecase bine când am ajuns la Bistrița, un orașel vechi, foarte interesant. Situat practic chiar la frontieră, prin Pasul Bârgăului¹ ajungi direct în Bucovina, orașul a avut într-adevăr o existență zbuțuită, ale cărei urme încă se mai văd. Cu cincizeci de ani în urmă, incendiul uriaș au bântuit orașul, provocând mari pagube, în cinci rânduri. La începuturile secolului al XVII-lea a suferit un asediu de trei săptămâni, de pe urma căruia a pierdut 13.000 de locuitori, lăsând deoparte pe cei pieriți de pe urma foametei și a bolilor.

Contele Dracula îmi indicase hotelul La Coroana de Aur, care, spre marea mea bucurie, era o autentică clădire veche, căci, firește, voiam să văd și să cunosc ceea ce caracteriza țara. În mod evident eram așteptat, deoarece, când am ajuns, m-a întâmpinat o femeie vârstnică, voioasă la chip, îmbrăcată în costumul național obișnuit, bluză albă cu fota dublă, în față și în spate, din material colorat, ceva cam prea ajustat pe corp. S-a înclinat și m-a întrebat: „Dumneata ești domnul din Anglia?” „Da, am spus, Jonathan Harker.” A surâs și i-a șoptit ceva unui bătrân în cămașă albă care intrase în odaie. Acesta ieși și se reîntoarce de îndată cu o scrisoare:

*Prietene, bun venit în Carpați! Te aștept cu nerăbdare.
Trage un somn bun noaptea asta. Mâine, la trei după-amiază,*

¹ În text – Borgo, după transcrierea hărților vechi.

diligența pleacă în Bucovina; ți s-a rezervat un loc. La trecătoarea Bârgăului te va aștepta caleașca mea, ca să te aducă încoace. Trag nădejde că întreaga călătorie de la Londra până aici s-a terminat cu bine și că îți va face plăcere șederea în preafrumoasa mea țară.

Prietenul dumitale,

Dracula

4 MAI. Am aflat că și proprietarul hotelului primise o scrisoare de la conte, cu dispoziția să-mi asigure locul cel mai bun în diligență, însă când i-am cerut informații mai amănunțite, mi-a părut întru câtva reținut și a pretins că nu înțelege germana mea. Aceasta nu putea fi adevărată, fiindcă până atunci înțelesese perfect, cel puțin judecând după răspunsurile exacte pe care mi le dăduse. El și soția lui, bătrâna care-mi deschisese, schimbară priviri înspăimântate.

Mai bâigui că primise banii într-o scrisoare și că asta era tot ce știa. Când l-am întrebat dacă-l cunoaște pe contele Dracula și dacă ar putea să-mi povestească ceva despre castelul acestuia, amândoi făcură semnul crucii și, spunându-mi că nu știu absolut nimic, refuzară pur și simplu să mai scoată o vorbă. Ora plecării era atât de aproape, încât n-am avut timp să mai întreb pe nimeni; dar totul mi se păru foarte misterios și, desigur, deloc încurajator.

Chiar în clipa când mă pregăteam să plec, bătrâna intră în camera mea și mă întrebă, scuturată de fiori:

— Trebuie să te duci? Oh, tinere herr, chiar trebuie să te duci?

Era într-o asemenea stare de agitație, încât părea că uitase și câtă nemțească știuse și o amesteca cu vorbe din limbi pe care nu le cunoșteam. De-abia puteam să-i urmăresc întrebările. Când i-am spus că trebuie să plec numaidecât și că mă angajasem într-o afacere importantă, ea mă întrebă din nou:

— Știi ce zi e astăzi?

I-am răspuns că suntem în 4 mai. Clătină din cap, pe urmă zise:

— Da, desigur, știi asta, știi! Însă dumneata știi ce zi anume e?

Cum i-am răspuns că nu înțeleg, ea reluă:

— E ajunul Sfântului Gheorghe¹. Nu știi că în noaptea asta, când bat clopotele de miezul nopții, duhurile rele pun stăpânire pe lume? Știi unde te duci și ce te așteaptă?

Era atât de îngrozită, încât m-am străduit să-i redau curajul.

În cele din urmă căzu în genunchi, implorându-mă să rămân sau să mai aștept măcar o zi-două. Era tare caraghios, însă nici eu nu mă simțeam în apele mele. Totuși, trebuia să-mi văd de treburi, nu puteam îngădui să se amestece nimeni. Am încercat, deci, s-o ridic în picioare și i-am spus, cu toată seriozitatea de care am fost în stare, că îi mulțumesc, dar că obligația mea e imperioasă și că trebuie să plec. Se sculă, își șterse ochii și, scoțându-și crucifixul de la gât, mi-l întinse.

Nu știam ce să fac, deoarece, asemenea oricărui anglican, fusem învățat să privesc lucrurile acestea într-o oarecare măsură drept idolatrie, dar mi se părea lipsit de cuviință să refuz o persoană vârstnică, atât de bine intenționată și atât de tulburată. Pesemne că a citit pe chipul meu îndoiala, căci, petrecându-mi după gât crucifixul, îmi spuse: „De dragul mamei dumitale“, și ieși din încăpere.

Scriu aceste pagini în jurnal în timp ce aștept diligența care, bineînțeles, întârzie; cruciulița îmi atârnă de gât. Să fie de vină spaima bătrânei hangițe sau înspăimântătoarele superstiții ale locului, dacă nu însuși crucifixul, nu știu, dar nu mă simt în largul meu, ca de obicei. Dacă jurnalul va ajunge la Mina, cel puțin să găsească în el un rămas-bun! Iată diligența!

¹ Ajunul Sf. Gheorghe este pe 22 aprilie, autorul contribuind și astfel la amplificarea misterelor cărții.

5 MAI. La castel. Pâcla dimineții s-a risipit și soarele s-a înălțat peste orizontul ce pare crestă, nu știu dacă de copaci sau de mături, căci sunt atât de departe încât, mici și mari, se confundă. Nu-mi este somn și, pentru că mâine pot să mă trezesc când vreau, voi scrie, firește, până mă va copleși somnul. Am de pus pe hârtie multe ciudățenii și pentru ca nu cumva cel care ar citi să creadă că am mâncat la Bistrița prea pe-ndestulate, fie-mi îngăduit să transcriu întocmai meniul.

Mi s-a servit ceea ce ei numesc „frigărui haiducești“, bucăți de slănină, ceapă, bucăți de carne de vită, preparate cu boia, înfipite și înșirate într-o țeapă, pe urmă fripte deasupra focului, în felul simplu în care pregătim noi la Londra mâncarea pentru pisici. Vinul a fost Auriu de Mediaș, care-ți produce pișcături neașteptate pe limbă, deloc neplăcute. Am băut numai două pahare și nimic altceva.

Când m-am suit în diligență, vizitiul nu urcase încă pe capră și l-am văzut cum stă de vorbă cu bătrâna. Vorbeau, fără îndoială, despre mine, fiindcă din timp în timp îmi aruncau câte o privire; unii dintre oamenii care stăteau pe bancă în fața ușii, dintre cei despre care se spune, pe aici, că „duc vorba“, se ridicaseră și, apropiindu-se, ascultau cu atenție, întorcând capul către mine, compătimitor. Îmi ajungeau la ureche unele vorbe, care reveneau mai des, vorbe ciudate, așa că scosei liniștit dicționarul meu poliglot din geamantan, ca să le aflu înțelesul.

Trebuie să spun că nu erau încurajatoare, iar dintre ele auzeam: „Ordog“ – „Satana“, „Pokol“ – „Iad“, „strigoaică“ – „vrăjitoare“, „vrolok“ și „vlkoslak“, amândouă însemnând același lucru, una în slovacă, alta în sârbă, ceva între vârcolac și vampir. (*Mem.* Trebuie să-l întreb pe conte despre aceste superstiții.)

Când pornirăm, mulțimea de oameni din fața hanului, care în acest timp sporise considerabil, făcu semnul crucii, apoi toți îndreptară spre mine două degete.

Nu fără greutate am izbutit să-l fac pe unul dintre călători să-mi explice ce înseamnă gestul acesta; la început n-a vrut să-mi răspundă, apoi, când a aflat că sunt englez, mi-a explicat că e un semn ca să mă păzească de deochi.

N-a fost tocmai plăcut pentru mine, de-abia plecat către un loc necunoscut, pentru a întâlni un om pe care nu-l cunoșteam.

Pe de altă parte, toți acești oameni păreau atât de buni, de îndurerăți și de compătimitori, încât n-am putut să nu mă simt mișcat.

N-am să uit niciodată ultima imagine din bătătura hanului și mulțimea aceea de figuri pitorești care făceau semnul crucii, sub poarta boltită, prin care vedeam fundalul de frunziș bogat al leandrilor și portocalilor sădiți în hârdaie verzi, în mijlocul curții.

Vizitiul nostru, ai cărui ițari largi acopereau toată partea din față a caprei – ei o numesc „gotza”¹ –, plesni din biciul lung deasupra celor patru căluți înhămați în același rând și o pornirăm la drum.

Curând, frumusețea drumului pe care-l parcurgeam mă făcu să uit spaimile de mai înainte, deși, dacă aș fi înțeles graiul sau mai degrabă graiurile tovarășilor mei de drum, n-aș fi putut să mă descotorosesc de ele cu atâta ușurință.

În fața noastră se întindeau păduri și codri, povârnișuri verzi încoronate cu pâlcuri de arbori sau lăsând să se vadă zidurile albe ale caselor de-a lungul drumului. Pretutindeni o uluitoare jerbă de pomi înfloriți, cireși, meri, peri, pruni; iarba pe care călcam, sub pomi, era smălțuită cu petale. Urcând sau ocolind aceste coline verzi, pe care ei le numesc „Mittel-Land”, cărarea șerpuiește pierzându-se printre verdeață sau se ferecă între șirurile de pini ce coboară, ici, colo, ca limbi de flăcări, poalele colinelor.

Drumul era colțuros și totuși parcă zburam de-a lungu-i cu o grabă febrilă. Nu înțelegeam pentru ce ne pripim așa; fără îndoială,

¹ Gaci; magh., gatyá.

vizitiul ținea să ajungem la Prundul Bârgăului fără să pierdem o clipă. Mi s-a spus că pe timp de vară drumul este excelent, dar nu fusese încă reparat după căderile de zăpadă din iarnă.

În această privință, el se deosebește de cele mai multe dintre drumurile ce străbat Carpații și care, după un vechi obicei, nu sunt îngrijite. Din vechime, „hospodarii”¹ au prins teama de a le mai repara, pentru ca nu cumva turcii să-și închipuie că se pregătește ceva împotriva lor și să grăbească începerea unui război care, la drept vorbind, putea oricând izbucni.

Dincolo de cocoșele colinelor înverzite ale Mittel-Landului se profilau alte povârnișuri împădurite, în spatele cărora se înălțau tru-fași înșiși Carpații abrupti. Se înălțau la dreapta și la stânga noastră, strălumiți de soarele de după-amiază, în tonuri splendide de azur și purpură pe creste, de verde și brun acolo unde iarba și stâncile se amestecau; o nefirească prveliște de stânci colțuroase și de vârfuri ascuțite se pierdea în depărtare, unde se iveau colți uriași înzăpeziți.

Din loc în loc, spărturi adânci în munte, în care văzusem, pe când soarele scăpăta, licărul alb al unei căderi de apă. Unul dintre tovarășii mei de drum mă apucă de braț pe când tocmai ocoleam o măgură și dădeam ochii cu un pisc înalt acoperit de zăpadă, ce părea, pe când apucam pe drumul său șerpuit, a ne sta drept în față:

— Privește! Isten szek, Tronul lui Dumnezeu², și se închină cu pioșenie.

Ne-am continuat drumul nesfârșit, pe când soarele tot cobora în spatele nostru, iar umbrele serii începeau să ne cuprindă.

Faptul că piscul de munte înzăpezit mai păstra lumina asfințitului și părea a se scâlda într-o gingașă aură trandafirie accentua senzația de întunecime. Când și când, treceam pe lângă cehi și slovaci, toți în

¹ Voievozii.

² Scaunul (tronul) lui Dumnezeu (magh.).

